

ยามืดคุณทำนิด
แบบจุดเงิน

ยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน

เป็นยาเม็ดคุมกำเนิดที่ใช้ป้องกันการตั้งครรภ์
หลังจากมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์
สตรีสามารถเลือกใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน
ได้ 2 แบบ ดังนี้

ชนิดฮอร์โมนเดี่ยว

เป็นยาที่ผลิตขึ้นเพื่อการคุมกำเนิดฉุกเฉินโดยเฉพาะ
หาซื้อได้ง่ายตามร้านขายยาทั่วไปในท้องตลาด ยา
1 แผง จะมีจำนวน เม็ดยา 2 เม็ด เป็นยาเม็ดคุมกำเนิด
ชนิดที่มีแต่ฮอร์โมนโปรเจสโตเจนแต่เพียงอย่างเดียว
ในปริมาณสูงถึง 750 ไมโครกรัม หรือ 0.75 มิลลิกรัม

วิธีกิน

กินครั้งแรก 1 เม็ด ทันทีที่สะดวกแต่ต้องไม่เกิน
72 ชั่วโมง หลังจากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันการ
ตั้งครรภ์ และ 12 ชั่วโมงต่อมากินครั้งที่ 2 อีก 1 เม็ด

ชนิดฮอร์โมนรวม

เป็นยาเม็ดคุมกำเนิดที่ใช้ในการคุมกำเนิดปกติทั่วไป

ชนิดฮอร์โมนรวม เป็นยาเม็ดคุมกำเนิดที่มีส่วนประกอบของฮอร์โมนเอสโตรเจนและโปรเจสโตเจนซึ่งยาเม็ดคุมกำเนิดประเภทนี้สามารถเลือกใช้ได้ดังนี้

ชนิดที่มีปริมาณฮอร์โมนเอสโตรเจน ขนาดปกติ

คือ มีส่วนประกอบของฮอร์โมนเอสโตรเจน 50 ไมโครกรัม หรือ 0.05 มิลลิกรัม

วิธีกิน

กินครั้งแรก 2 เม็ดทันทีที่สะดวกแต่ต้องไม่เกิน 72 ชั่วโมงหลังจากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์ และ 12 ชั่วโมงต่อมา กินครั้งที่ 2 อีก 2 เม็ด

ชนิดที่มีปริมาณฮอร์โมนเอสโตรเจน ขนาดต่ำ

คือ มีส่วนประกอบของฮอร์โมนเอสโตรเจน 30 ไมโครกรัม หรือ 0.03 มิลลิกรัม

วิธีกิน

กินครั้งแรก 4 เม็ดทันทีที่สะดวกแต่ต้องไม่เกิน 72 ชั่วโมงหลังจากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์ และ 12 ชั่วโมงต่อมา กินครั้งที่ 2 อีก 4 เม็ด

เมื่อสตรีกินยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน อาจจะมีอาการข้างเคียงเหล่านี้เกิดขึ้น

- อาการคลื่นไส้ เป็นอาการข้างเคียงที่พบได้บ่อยกับผู้ที่กินยานี้ บางรายอาจมีอาการอาเจียนด้วย ดังนั้น ควรกินยาพร้อมอาหาร หรือก่อนเข้านอน
- บางราย อาจมีเลือดออกกะปริดกะปรอยได้

ข้อควรระวัง

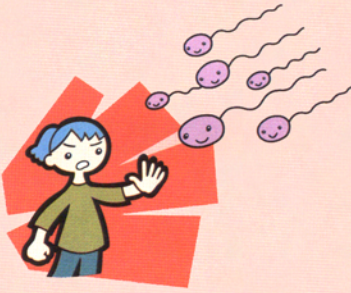
สำหรับสตรีที่มีอาการอาเจียนเกิดขึ้นภายใน 2 ชั่วโมงหลังกินยา ควรกินซ้ำอีก 1 ชุด จึงจะป้องกันการตั้งครรภ์ได้

ยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน เหมาะสำหรับสตรีที่.....

- มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้มีการป้องกันการตั้งครรภ์
- สตรีถูกข่มขืน
- ใช้เสริมกับวิธีคุมกำเนิดที่ใช้ปกติแต่เกิดปัญหาเช่น
  - ถุงยางอนามัยฉีกขาด หรือเลื่อนหลุด
  - ระยะเวลาปลอดภัยสำหรับการร่วมเพศผิดพลาด
  - ห่วงอนามัยหลุด เป็นต้น

ข้อห้ามใช้

ข้อห้ามในการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน คือ
“การตั้งครรภ์” หากสตรีตั้งครรภ์อยู่แล้ว
ยานี้จะไม่มีผลยับยั้งการตั้งครรภ์
หรือทำให้เกิดการแท้งได้

ข้อควรจำ

- สตรีไม่ควรกินยาเม็ดคุมกำเนิดแบบฉุกเฉินเป็นประจำ เพราะจะมีโอกาสตั้งครรภ์ได้ เนื่องจากวิธีนี้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการตั้งครรภ์ต่ำกว่าวิธีคุมกำเนิดแบบปกติทั่ว ๆ ไป
- คู่สมรสที่มีกิจกรรมทางเพศเป็นประจำ ควรใช้วิธีคุมกำเนิดปกติทั่วไป เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด ยาฉีดคุมกำเนิด ห่วงอนามัย ยาฝังคุมกำเนิด ถุงยางอนามัย เป็นต้น
- ในกรณีที่มีเพศสัมพันธ์อีกเมื่อใดก็ตามหลังจากที่ได้กินยาไปแล้ว จำเป็นต้องกินซ้ำอีก เพราะยาที่กินไปแล้วไม่สามารถป้องกันการตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์ครั้งใหม่ได้

กองอนามัยการเจริญพันธุ์
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ
(UNFPA)